

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Cruciata: eius institutio, ordo, & proventus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Quidquam est quod pluribus turpioribus atque atrocioribus calumnias petitum atque diffamatum sit quam ista in Hispania usitatæ administrandæ justitiae ac conservandæ Catholicæ religionis rationes atque instituta. Nos tamen nihilominus iustis & idoneis rationibus facile, spero, evincemus, & æquo Lectori persuadebimus, Reformationem hanc, quam Novi isti Reformatores Ecclesiæ (qui omnia deformatur) cane peius & angue oderunt, re ipsa sanctam, justam atque utiliem esse. Ordine ergo quid sit Hermandatus, tum Cruciatæ & Inquisitio, explicabimus.

II. *Hermandatus*, quod verbum Fraternitatem significat, exacta justitiae species est, persequendis maleficiis, qui se fuga subduxerunt, interficiens. Hac utuntur, ad comprehendendos facinorosos, quum alia media desunt: insequunturque eos, qui magnum aliquod crimen admiserunt, quocumque etiam sese contulerint, sive ea ditio Regi Catholico pareat, sive non. Quam ad rem exploratores adhident, qui se in familiaritatem eorum, quos querunt, insinuant: nec cuiquam rei parcunt, quæ faciat, sed omni industria, atque omnibus, quos ex cogitare possunt, modis conantur reum molliter ad se retrahere, atque in eam regionem, unde clapsus est, revocate. Adeunt hominem sub specie aliquius amicitiae, ac intimam familiaritatem cum ipso contrahunt, indigentem pecunia, ægrum, aut in alia necessitate constitutum omni ope juvant: atque ita hac amoris simulatione inescatum, in plaga jam antea præparatas conjiciunt, & in manus justitiae tradunt. Quod si dissidentia hoc consilium temoretur, tentant persuadere homini, ut vel navis vel currus quem ipsi in hoc emerunt, iter aliquod animi gratia faciat: quo perductos abducunt quo volunt. Hac arte non raro Lutetiae, Constantiopolis, & in Germania abrepti sunt nobiles viri, & in Hispaniam ducti, ingentibus in eam rem impensis sumtibus, magna que industria captatae rei absque tumultu gerendæ opportunitate. Qui in sanctam hanc Fraternitatem adscripti sunt, in ipso muneri sui exercitio, viridi vestitu, & pro armis, arcu fere utuntur. Habet hæc societas ad sustinendos tanti oneris sumitus, ingentes redditus, quibus, quum enormis aliquis facinoris reus persequendus est, minimè parecunt. Non admittuntur ad Fraternitatem, nisi delecti, inculpati, vita probatae, honesto loco nati, munerum & corruptionis aspernatores, validi, & ad tale negotium apti. Utque promptior sit negotii ipsis commissi expeditio, cautum est per

totam Hispaniam, ut in quovis oppido, castello, aut pago, ubi magnum aliquod facinus commissum est, continuo campanarum sono signum detur omnibus, indagandi quid sit, ac omni studio explorandi, quoniam sese recipiat is, qui fugit: statimque Hermandatus locii ad suas partes agendas sese accingunt. Hodie hæc Fraternitas in multis Hispaniæ locis tanta religione observatur, ut homicidia, rapinae, aut alia crimina ibi raro committantur, aut certè, si qua commissa fuerint, præsentissimam pœnam non effugiant. Præclara sane Fraternitas, cuius tam admirabilis est fructus, ut virtutis augmentum, & tam opulentii Imperii (Justitia enim Regnorum est conservatrix) merito basis appelletur, dixi breviter quid sit Hermandatus. Jam, quid sit Cruciatæ, videamus.

III. Cruciatæ duas ob causas constituta est: primum ad colligendam pecuniam, quæ bono orbis Christiani, redimendis apud Infideles factis mancipiis, faciendoque infidelibus & hereticis bello impendatur: deinde, ut confset, num quis pietatis, & Sacramentorum frequentationem negligat. Observat hæc Cruciatæ etiam in Italia, & Romæ quidem, cum in finem instituta, ne quis Mahometano, aut Judaico, aut heretico more vivat. Huic ordini omnes & singuli, sine discrimine sexus, anno ætatis septimo nomen dare tenentur: nec quisquam admittitur ad confitendum, nisi bullam Cruciatæ habeat, quam redimunt plebeii quidem binis, ut vocant, Regalibus, magnarum vero familiarum principes, octonis. Res in hunc modum administratur confesus ex Ecclesiæ Catholicae præscripto circa Paschatis tempus ad mensam Domini participatus ejus corpus accedit: quo sumto, tessera accipit, qua scriptum est, eum hoc anno & hoc die sacra communione usum esse. Post Octavam festi, parochus, aut alius, cui hoc negotium datum est, per totam parochiam capitativim tesseras istas colligit, teneturque paternostrias aut hospes sistere omnes illos, qui octiduo ante festum Pascharis domini ipsius, habita inquisitione, inventi fuerant. Quod si quis tessera, aut justam excusationem non habeat, in vincula conjectur, & pecunia multatatur: si vero hereticos suspectus sit, ad Inquisitorem mittitur. Muneri huic præsunt Archiepiscopi, Episcopi, & alii integræ & irreprehensibilis vita homines: qui etiam summam judicandi potestatem habent. Commissarius generalis Anno M.D.XCV. fuit Cardinalis Franciscus Avila. Reditus Cruciatæ opulentii sunt admodum: Sancta vero appellatur

D^o 3

pellatur

pellatur, ob fructus quos sanctæ Catholicæ religioni afferunt.

IV. Etsi vero duo illa quæjam recensuimus Justitia tribunalia ad pacis & Catholicæ religionis in Hispania conservationem plurimum attulerunt adjumenti, non minus tamen utile fuit Inquisitionis munus; quod veluti firmissimus agger, fœdissimam hæreses eluvionem coercuit. Quia vero tam odiosi à nonnullis Inquisitio hæc traducitur, formam procedendi quæ in ea observatur, describere opera precium mihi videtur. Inquisitionis origo non ad Lutheri, sed ad ea tempora refertur quibus Saracenis à Ferdinando Aragoniae Rege devictis, in Hispania vivendi certis conditionibus permitta fuit licentia, ut nimirum certum perfolverent tributum, atque interim religionis causa vis eis nulla inferretur. Bello confecto, & barbaris illis subjugatis, dictus Rex imperium suum ita constitendum sibi existimavit, ut Ecclesiæ dignitati ac saluti simul prospiceretur; atque in primis damnabiles superstitiones eradicarentur. Doctis ergo quibusdam viris negocium dedit in ea quæ ad Religionem pertinent inquirendi, & cavendi, ne Judæi vel Mahometani, quorum adhuc ingens erat in regno numerus, ziania sua disseminarent. Hæc conservanda Catholicæ religionis diligentia tam ipsi quam successoribus Catholicæ nomen ac decus peperit; quamvis nonnulli titulum hunc Alfonso Galæcia regi à Papa Gregorio III. tributum ferunt, eo quod regnum suum Arriana hæresi purgasset. Tum temporis Iacobini Monachi (quorum ordo à Dominicano Hispano Caliguritano, Lexoviensis diocesis institutus fuit) in tanta erant existimatione, ut Rex Catholicus in omnibus quæ ad Religionem pertinent; eorum staret judicio: quod illi magna severitate exercebant, In Catalonia enim regno, instituta contra Albigenses inquisitione, ossa Arnoldi Castelboni & Ermolyns de Bronicende filiæ, qui avus fuit Rogerii Bernardi Comitis Foxiensis, effodi atque exuri, ac cineres in aerem projici jusserunt, quod hæresis crederentur fuisse participes. Sed res tota Anno m. c. D. xxv. per Cardinalem Petrum Consalvum Mendozam, Sixti IV. Pontificis interveniente auctoritate, fuit composita. Et hi quidem primi fuerunt Inquisitionis auctores; sed quia devictis Saracenis severius aliquando illa contra Judæos & Mahometanos fuit exercita, origo ad Ferdinandum refertur. Hæcjam olim à Papa Sixto IV. & Rege

confirmata fuit, circiter Annum m. c. D. lxxv. ob innumeras nequitias quas Judæi in contumeliam Christianæ religionis committebant: eademque postea Lutherò dogmatizare incipiente, antiquæ conservandæ religioni magno fuit adjumento, atque obstitit, quominus tam ipse, quam alii novarum sectarum conditores in Hispania quoque regnis novam Babylonem, ut in Polonia, Germania, Bohemia, Anglia & Belgio exædificariint. Eius vero hic est ordo & processus. Quicunque hæreses suspectus fuerit, ab officiario quem Familiarem vocant, coram Inquisitoribus comparere jubetur. Nulla hic fuga, nulla dilatio. Nihil assus, liber dimittitur, constituto tamen Coryaco qui omnia eius nihil tale cogitantis dicta & facta observet. Si quidquam Romana Ecclesia contrarium in eo animadvertisatur, Inquisitorum iussu comprehenditur, & iudicio sistitur. Illud vero notatu dignum est, quod tam contra accusatorem quam reum diligens habetur quaestio, utrum scilicet vir bonus sit, ac præcipue num inter ipsum & delatum inimicitia intercedant. Sed & quem Familiarem vocari diximus Officiarius talis eligitur qui in iis qua ad Religionem pertinent inculpatus, & qui à quarto gradu usque tam paterna quam materna cognationis è Christiana prosapia sit ortus. Auditio ac dimissio reo, Provisor, seu Vicarius, vel Diæcesanus vocatur, & ad eius relationem accusatus vel liber pronunciatur, vel in vincula concicetur. Fugientem Alguazil seu littor Inquisitione persequitur; itemque Hermandatus seu Fraternitas, de qua supra: tantoque major hic adhibetur diligentia quanto fugiens maioris est auctoritatis & conditionis. Capti bona omnia consignantur; damni, confiscantur. In his omnibus administrandis Iudices summan adhibent integratem: qui omnes opulentissimi sunt, & ab avaritia aut corruptionibus alieni. Ut vero levæ ac temeraria accusationes impediuntur, si qui falso aliquem aut per invidiam accusasse deprehensus fuerit, severè puniatur. Capti omnia præter vestem auferuntur. Vbi occiduum circiter in carcere defederit, à custode carceris monetur ut à Iudicibus audientiam petat: qua impetrata, ab iisdem monetur, suppresso interim accusatoris nomine, ut culpar suæ sponte fateatur, promissa, si id fecerit, impunitate; & econtra terrore mortis ob oculos posito. Si nihil assus fuerit, in carcere reducitur; ac deinceps iterum atque iterum iudicio sistitur, utque sua conscientia rationem habeat, monetur. Si omnibus artibus nihil ab eo excupi queat, crux & Missale portantur super quibus juramentum facere recusans, statim damnata.